

F E T - A
C A S T E
L L A R -
D E L - V
A L L È S

MATERNAR

#08 - MAIG 2024

Qualsevol concepte tractat en 24 pàgines és insuficient per poder aprofundir-hi. Si a més parlem d'un terme de nova construcció, esdevé més complex i ric alhora.

Maternar obre la porta a nous paradigmes i travessa tant rols com pensaments prefixats o identificats socialment sobre maternitat o paternitat, els quals també apareixen entre aquestes pàgines i que són inevitables dissociar.

Les diferents situacions, opcions, i causalitats no fan altra cosa que establir models diversos des d'on confluïr i arribar a habitar els diferents paisatges que condueixen cap a aquesta '**maternació**'. El que trobareu a continuació són vivències i reflexions particulars que ens hi apropem i ens amplien la mirada.

Aquesta edició obre amb una fotografia a portada on se significa la cura i l'amor, que donem i que rebem, que són aspectes que acull el terme **maternar** entre molts d'altres.

Esperem que us agradi.

MATERNAR

La maternitat és una faceta de la vida de tots nosaltres o, més ben dit, és una part del nostre jo que tots nosaltres sentim i, d'una manera o una altra, exercim. Amb la intenció d'incloure a tothom que llegeixi aquesta reflexió, primer començaré per a descriure què li passa emocionalment a una dona quan es queda embarassada, quan pareix i quan cria i, a continuació, descriuré aquest jo "maternal" que habita en tots nosaltres.

La confirmació de l'embaràs origina un esclat de sensacions i d'emocions i s'inicia un procés de dol de la vida que la dona ha tingut fins aquell moment. Paral·lelament, de forma natural, es posen en marxa un seguit de mecanismes i d'actituds interiors que estan íntimament relacionades amb la maternitat. Aquest procés servirà per donar pas a una nova manera de viure. Els instints de protecció i de supervivència esdevenen eixos vertebradors del jo maternal en formació, i la responsabilitat es converteix en l'òrgan que ho plasma en la consciència a través de decisions que vetllen per la salut de la mare i la de l'ésser que va creixent dins seu.

Passen els nou mesos de gestació i els cossos es preparen per fer un exercici vital. Sigui com sigui el part (des d'un de fisiològic fins a una cesària programada), el més important de tot és que la mare i la criatura se sentin segures i respectades. Aquí, la intuïció de la mare pot tenir un paper fonamental si se li deixa l'espai i el temps que necessita per poder participar en cadascuna de les fases del treball de part.

I ara que ja té la criatura en braços, què? És a partir d'aquest moment quan socialment la dona deixa de ser una persona individual i passa a ser la "mare de". La

criança dels primers dies, setmanes i mesos pot convertir-se en el període clau per aprendre a tenir cura de l'altre i a tenir cura de nosaltres mateixes: de la mateixa manera que aprenem a descodificar què ens està demanant el nostre nadó per poder-ne tenir cura i fer-lo sentir bé, aprenem a descodificar què necessitem nosaltres per cuidar-nos i fer-nos sentir bé. De fet, aquest exercici és una acció maternal en si mateixa: cuidar per aprendre a cuidar-se i cuidar-se per aprendre a cuidar. La maternitat es manifesta a través de quatre aspectes: la nutrició, la protecció, la intuïció i el creixement, i tant és si hi ha una criatura o no. És clar que quan hi ha una criatura, les manifestacions dels quatre aspectes esmentats semblen més evidents. Tant en els casos de criatures gestades, parides i criades per una mateixa dona com les que no, en aquest sentit, en són un exemple clar els infants adoptats o els d'acollida. O bé quan es té contacte amb altres infants, per exemple germans, cosins, nebots..., o amb qui no es comparteix cap lligam familiar: alumnes (especialment d'infantil i primària), pacients de pediatria o psicologia infantil, infants usuaris de serveis socioeducatius... Així doncs, hi ha feines que conviden el nostre jo maternal a expressar-se amb més naturalitat, en el cas de les professions sanitàries, educatives i socials.

I és a partir d'ara, en aquest punt de la reflexió, en què espero i desitjo que qualsevol persona lectora es pugui sentir identificada i acollida emocionalment (i formulo aquesta frase des del meu jo maternal), ja que hi ha moltes altres maneres de sentir la maternitat sense haver d'experimentar una gestació, un part o una criança: passem d'un maternar a un maternar-se.

El nostre jo maternal actua quan descodifiquem les

”

El nostre jo maternal actua quan descodifiquem les nostres demandes emocionals, quan les atenem i quan ens donem allò que ens va bé.

“

Text /

Júlia Campo

Psicòloga, sexòloga i experta en fertilitat

nostres demandes emocionals, quan les atenem i quan ens donem allò que ens va bé. És a dir, quan sentim una buidor o un neguit, n'identifiquem l'origen i ens donem l'aliment emocional que pertoca per omplir-lo de benestar, ens estem nodrint.

Cada vegada que escoltem les nostres ferides emocionalment i que no jutgem els nostres processos ni ritmes, sinó que els respectem tal com són, anem assimilant i integrant allò que ens fa mal, ens anem exposant cada vegada menys a situacions perilloses o que posen en risc el nostre benestar i anem guanyant consciència del que hem de fer per tractar-nos millor. I tot això, ho podem fer gràcies al nostre jo maternal, que ens està donant la protecció que necessitem. La intuïció del nostre jo maternal actua quan ens permetem, de debò, confiar en nosaltres mateixos. Quan de debò sentim que allò que ens neix per fer és el que ens farà avançar. Sigui quin sigui el pas a fer. Cal escoltar les sensacions i estar atents al llenguatge simbòlic i indirecte de l'inconscient, perquè moltes vegades es manifesta a través de la intuïció. I la intuïció del jo maternal se sent així, se sent des de la panxa.

I finalment, quan mirem cap endins i aprofundim en les nostres ombres per trobar-hi les nostres llums i ens encarem amb allò que ens esgarrifa de nosaltres mateixos, per tal d'explorar i experimentar l'aventura de sentir i descobrir, el nostre jo maternal ens està acompanyant en el nostre creixement personal.

Així doncs, la maternitat és una qüestió transversal en totes les persones i vertical en totes les generacions. Tan sols espero que, juntament amb altres facetes del nostre jo, la maternal pugui expressar-se en el nostre interior per a donar pas a una nova vida. ▢

”

El part, és un moment extraordinari on en poques hores, mare i fill/a es coordinen i es posen a treballar conjuntament.

“

Text /

Christine Woodward i Georgina Santiveri
Fisioterapeutes i osteòpates especialitzades en la dona

Foto /

Quim Pascual

UN COS MERAVELLÓS

Tots som capaços d'imaginar-nos una dona embarassada. Som capaços de visualitzar sense esforç la transformació més evident, l'augment de volum de la seva panxa. Però aquesta transformació va molt més enllà, és una metamorfosi absoluta.

Conèixer i entendre què passa en el cos d'una dona gestant només dona lloc a l'admiració. L'admiració es defineix com: "Emoció produïda per la contemplació i consideració d'una persona o cosa que posseeix alguna qualitat extraordinària, excellent, meravellosa i que provoca un sentiment de plaer i d'aprovaçió". Per a mi, aquesta paraula defineix perfectament el que sento quan, des que vaig profunditzar els meus estudis per especialitzar-me en el món de la fisioteràpia i osteopatia de la dona, ve a la consulta una dona embarassada. Com més en sé, més creix el meu sentiment d'admiració.

La fisioteràpia obstètrica és una fisioteràpia especialitzada que ofereix a la dona la possibilitat de ser acompanyada en aquesta etapa tan especial de la seva vida, i l'ajuda a descobrir i protegir el seu cos. En definitiva, que pugui gaudir i viure més intensament el seu embaràs, arribar en millors condicions físiques al part i que aquest sigui millor, a més de tenir una millor recuperació postpart.

Una de les claus per viure aquest moment tan important és conèixer el propi cos. No és fins aquest moment que la gran majoria de dones comencen a descobrir-lo. Ens comença a sonar i interessar què és el sòl pelvià, el gran oblidat i desconegut.

Podríem dir que, per norma general, estar embarassada és un estat de màxima salut i benestar. Des de la fecundació i la implantació, comença un camí d'unes quaranta setmanes. Un camí en què el cos de la gestant estarà sotmès a infinits canvis a la vegada que es dona el desenvolupament fetal. El cos de la dona va construint gradualment una sèrie d'estratègies per assegurar el bon funcionament biomecànic, i els canvis físics es noten des de l'inici de l'embaràs. Durant la gestació, el cos anirà modificant la postura per poder compensar el pes que progressivament s'acumularà a la part anterior. Però no només hi haurà canvis físics. Les hormones pròpies de la gestació també provoquen una sèrie de modificacions fisiològiques en gairebé tots els sistemes del cos. Canvis endocrins, metabòlics, cardiovasculars, etc., els quals asseguren el creixement del futur nadó i l'adaptació del cos de la mare. Una d'aquestes hormones és la relaxina. A l'inici de l'embaràs, la relaxina inhibeix les contraccions uterines per reduir el risc de part prematur, i ajuda a regular l'activitat renal i cardiovascular de l'organisme per satisfer les necessitats del fetus. Al final de l'embaràs, s'ocuparà de madurar el coll de l'úter, estovar el canal de part i

relaxar els lligaments de la pelvis. Gràcies a aquesta hormona, la pelvis entra en un estat d'hipermobilitat per modelar-se durant tot el treball de part i facilitar la sortida del nadó. El part és un moment extraordinari en què, en poques hores, mare i nadó es coordinen i es posen a treballar conjuntament.

El cos de la dona es passa uns nou mesos transformant-se dia a dia sense parar i, després del part, entra a l'etapa del postpart. Aquesta fase la podríem definir com una etapa d'adaptació a la nova situació i també al retorn del cos de la dona a les condicions pregestacionals, una etapa plena de canvis ràpids i intensos. Cada postpart és únic. Independentment del tipus de part, el cos de la dona haurà de recuperar-se. Durant les primeres setmanes, s'ha d'estar en calma i descansar perquè els teixits puguin recuperar-se. Una etapa en què aquest sentiment i mirada d'admiració no està tan present com a l'embaràs, però és un moment en què aquesta transformació i metamorfosi es dona a la inversa. Durant aquest llarg camí del postpart, per tornar a les condicions pregestacionals, la dona haurà d'aprendre a reactivar el sòl pelvià i la faixa abdominal de manera segura i efectiva. Corregir les compensacions corporals de l'embaràs i normalitzar la postura. Tonificar els músculs dels glutis i l'esquena. Normalitzar el pes corporal guanyat durant la gestació. A mesura que l'úter va involucionant, la resta d'òrgans tornaran al seu lloc d'origen. Les cicatrius que es poden provocar en el moment del part, com un esquinçament, episiotomia o cesària, necessiten temps per recuperar-se i tractar-se. Són cicatrius que deixaran una marca de per vida. Cicatrius i un cos nou que s'han d'aprendre a mirar, tocar, acceptar i estimar.

A la definició del principi es mencionava una "persona que posseeix alguna qualitat extraordinària, excellent". Això és el cos de la dona, un cos dotat d'una qualitat extraordinària de transformar-se per donar vida i després tornar-se a transformar. Realment és meravellos. □

La meva maternitat

Mentre escric aquestes paraules m'acompanya una cançó en bucle: "Una abraçada de mare", d'Anna Roig.

Totes les maternitats són úniques i diferents, i aquesta és la meua, el meu món. Dins d'aquesta paraula tan gran, maternitat, jo visc explorant la meua vivència com si viatgés per un univers vast i profund, on cada etapa és un planeta nou per descobrir. També penso que, tot i ser única, ben segur que trobaré punts amb altres maternitats, i potser algunes de les paraules que deixo aquí escrites ressonaran i seran compartides amb altres. Quan em van demanar si volia escriure sobre la meua maternitat, em va fer molta il·lusió, ja que parlar d'allò que tant estimo és senzill i les paraules brollen sense esforç. Així i tot, també va suposar tot un repte, perquè jugar a ser escriptora és voler fer-ho bé, buscar les paraules adequades per arribar a transmetre exactament què vols dir, i transmetre l'emoció que a mi em transmet la maternitat no és una cosa fàcil.

Text /

Anita Gallardo

Foto /

Quim Pascual

Sempre vaig saber que volia ser mare. De fet, la primera condició que li vaig posar a la meua parella quan vam començar a sortir va ser que en un futur jo volia tenir fills, perquè per a mi era una condició vital. La meua vida laboral sempre ha estat vertebrada i relacionada amb la infància. Adoro la puresa d'aquesta etapa; res es pot comparar amb l'espontaneïtat dels nens i les nenes.

M'encanten les aventures, i penso que aquesta és plena d'emocions fortes. I així va ser, el dia que vaig fer pipí en un bastonet per saber que estava embarassada va ser un dels dies que més adrenalina vaig segregar. Unes dosis desmesurades de felicitat i por, a parts iguals, van inundar el meu ésser. A partir d'aquell moment, va començar la nostra gran aventura de la maternitat.

Cadascun dels dos embarassos va ser una experiència diferent; un va ser llarg, tranquil i el vaig gaudir molt; mentre que el segon el vaig patir més, amb molts mals, però alhora va ser més conscient. Saber que estàs gestant dins teu una personeta... Quin miracle! Sentir aquells cossos dins meu em va dur sensacions mai experimentades fins al moment. Emocions mai viscuades que feien iniciar en mi una transformació.

Els parts també van ser molt "Jevits". Això de parir, quina feinada! Quina cosa més brutal i natural. Mai hauria pensat que quelcom tan dolorós pogués donar una felicitat tan extrema. M'agrada reviure'l i em flipa pensar com un moment tan intens, tan salvatge i ple de sorolls pot esdevenir de cop la calma més absoluta, quan el cap de la nova personeta surt i tot el seu cos i el meu es fonen en l'abraçada més pura que havia conegut fins aquell moment.

A partir d'aquí va començar el gran repte de maternar i paternar en consonància. La maternitat posa en joc les nostres creences, els nostres valors, les nostres pors... i fer-ho en parella pot ser molt "divertit". De cop tens unes criatures que són responsabilitat teua, i evidentment, ho vols fer tan bé com puguis i en sintonia de la persona que t'acompanya en aquesta aventura. Buscar quina és la nostra manera de fer també ha volgut dir aprendre i desaprendre. També ha sigut tornar a conèixer-nos en una nova versió, crec que millor, de nosaltres. No cal ser ingenu, però,

no tot són flors i violes, ja que pel camí hem hagut de picar molta pedra i hem plorat molt, junts i separats. No dormir fa molt mal a tothom. Però, per sort, la natura és molt sàvia, i quan ens miraven aquestes carones tendres tot ens acabava passant i es posava a lloc.

Voler fer-ho bé vol dir estar al cas de totes les tendències. I això suposa molta càrrega mental i acaba sent molt esgotador. És cert que vivim en una època en què l'accés a la informació és abundant i constant. Enfrontar-se a la maternitat enmig d'aquest mar d'opinions i consells pot ser desconcertant i fins i tot estressant. Però, alhora, aquesta abundància d'informació ens brinda l'oportunitat de triar el camí que s'ajusta millor a nosaltres i als nostres valors, confiant en la nostra intuïció i coneixement. Personalment, he trobat la meua fórmula. He baixat expectatives, he deixat de seguir altres famílies que tot ho fan genial a l'Instagram, per tal de no "flagellar-me" més del compte i m'he concentrat a escoltar. Escoltar-me a mi i escoltar els meus fills. M'he adonat que de vegades menys és més i que ells són molt feliços "només" amb la nostra presència real.

M'agrada ser mare, m'agrada ser la seva mare. M'agrada prendre consciència de totes les etapes. Viure-les, ser present. Les seves descobertes em fan vibrar, és com reviure la infància des dels seus ulls. L'emoció compartida de la primera dent que surt, el primer dia que va tastar el tomàquet i la carota que va fer després, el primer dia que li va sortir anar en bici de pedals, la primera dent que cau... les primeres colònies! Gaudeixo i sento alegria en observar com van descobrint el món i desenvolupant les seves personalitats.

La maternitat és molt més que un rol que exerceixo, és una part fonamental del meu nou jo i una font infinita de felicitat i plenitud. Malgrat les ombres i els moments difícils, no canviaria res d'aquest viatge increïble que és ser mare. La meua maternitat és única, irreplicable i absolutament meravellosa.

Al llarg de la vida m'oblidaré de moltes coses, però n'hi ha algunes, com la sensació d'estar embarassada, el moment més bèstia de la meua vida, quan veia sortir el cap del Roger, i les estones alletant, quan s'atura el temps, que m'han quedat gravades... a la pell, al cos i al cor. ▢

El tarannà de la vida

Text /

Joana Manyalich Blasi

Foto /

Quim Pascual

Una de les primeres experiències emocionants que vaig viure va ser durant unes vacances d'estiu, quan estudiava l'ESO, en tenir l'oportunitat d'anar a un país de parla anglesa, a casa d'una família d'acollida, on compartia habitació amb una estudiant xinesa. Em vaig sentir molt ben tractada i em van donar molta llibertat, la qual em va permetre xalar el doble de l'experiència. Vaig poder fer coses que els meus pares no haurien aprovat. Totes les vivències recollides durant aquelles setmanes em van obrir el món.

A l'hora d'escollir els primers estudis professionals, ho vaig tenir clar. Cuina. Llavors, vaig triar aquesta professió sense ser conscient que la gastronomia em permetria viure des de la meva forma de fer i sentir. Des de la incertesa i en constant moviment si calia, però sempre empesa per la confiança que sorgia de l'interior. Amb dinou anys, vaig començar a agafar experiència en diferents restaurants del Barcelonès, i quatre anys més tard, el sentiment d'anar a viure a l'estranger fou prou fort per traslladar-me a Londres, on la pinya que vam fer amb els companys de feina va ser essencial per construir els records meravellosos que m'omplen d'illúsió quan revifen en la memòria. Al cap de temps de viure en aquella gran ciutat, va aflorar dins meu l'enyorança d'un estil de vida més pausat, connectat amb la natura. Aquest anhel em va dur a un petit poble de Guipúscoa, situat davant la serra d'Aralar, en una comunitat de bones persones que m'acollia amb càlida hospitalitat. Treballàvem la terra, elaboràvem pa i formatge, compartíem i vivíem amb senzillesa. Tot allò em feia sentir afortunada, volia que aquell estat de pausada felicitat m'acompanyés per sempre.

Així, en tornar a casa i novament a la cuina, vaig entendre que els horaris de la restauració no encaixaven amb l'estat interior que ara sentia. En aquest moment, prefereixo prendre distància per poder escoltar-me i decidir des de la cosa que aprofito per començar un grau universitari. Amb el pas del temps, a poc a poc, aconsegueixo reconduir la meva trajectòria laboral que em permet gaudir de més temps lliure que passo practicant ioga, escalant muntanyes o cercant noves il·lusions... Darrerament, ha nascut en mi la necessitat de trobar més moments de solitud per submergir-me en la introspecció i la calma.

He viscut arrelada i deambulant, en ciutats agitades i en indrets remots, he travessat moments d'incertesa i moments de joia. Sigui com sigui, les decisions sempre les he pres seguint l'impuls intern que ha anat marcant el tarannà de la meva vida, cercant els meus espais de llibertat, que alhora em fan sentir jo mateixa. Per a mi és important mantenir la flexibilitat perquè es pugui adaptar als revolts de la vida, pel fet d'experimentar-me a mi mateixa. ▢

La Joana, llicenciada en nutrició humana i dietètica, gestiona el seu propi hort on manté una relació de cura entre la terra i els seus aliments.

"Penso que hi ha decisions preses des d'una reflexió profunda, lliure i amorosida que s'afermen amb el pas dels anys".

L'elecció de no tenir fills

Text /

Conxita Lluna

Foto /

Quim Pascual

Com és que no tens fills?

Aquesta pregunta me l'han fet més d'un centenar de vegades. Alguna cosa no encaixa socialment si ets una dona en edat de criar, tens parella i no has tingut fills.

Fa més de quinze anys, quan vaig prendre en ferm aquesta decisió, encara s'havien publicat pocs llibres, entrevistes o debats entorn aquest tema. Actualment hem avançat a l'hora de fer públics els testimonis de dones diverses en tota mena d'eleccions per a la seva vida. Aquest article n'és un exemple. Som hereves d'una cultura patriarcal en la qual la possibilitat d'elecció de les dones era gairebé inexistent. Aquesta influència no s'esborra tan ràpidament; de fet, la majoria de les nostres mares ens van educar amb l'ideal de futur de la maternitat, tal com elles ho havien après. L'herència rebuda és que ser dona i ser mare és un camí natural i inqüestionable, propi de la condició femenina.

L'opció de la maternitat és la més coneguda i comporta raons poderoses per portar-la a terme (viure l'experiència de ser mare, gaudir de l'alegria i el plaer de veure créixer els infants, tenir un vincle afectiu molt proper, formar una família, transcendir a través d'un altre ésser, nodrir, cuidar, educar...). Crec que és una de les decisions més importants de la vida, sobretot perquè implica la cria d'un altre ésser humà i perquè és per sempre.

En el meu cas vaig prendre la decisió al voltant de la quarantena, quan sabia que el temps biològic s'escurçava. Va ser un temps de reflexió intens, de converses de parella i sobretot amb mi mateixa. I vaig sentir que aquest no era el meu camí. Que la meua manera d'estar al món no era a través de la maternitat biològica.

Que la meua capacitat de cuidar i crear tenia altres destins que concordaven més amb les meves prioritats i el meu projecte de vida.

He parlat amb altres dones que, com en el meu cas hem pres aquesta decisió; per la meua curiositat i per la recerca de sentir-me acompanyada i entesa.

Crec que la clau és pensar en termes d'elecció i no d'obligació. Quan es pensa que la maternitat és facultativa però no obligatòria i es contempla aquesta possibilitat com a real, s'allibera la pressió i s'obre un nou ventall de possibilitats que depenen més del desig profund de cada dona. Ah, s'hi val, no ser mare? Es pot?

Els projectes personals d'una dona poden ser infinits. En faríem una llista llarga, acolorida, extensa i original. No totes volem el mateix per a la nostra vida. No totes somiem el mateix. Ens podem permetre fer el que anhelem i potser volem dedicar les nostres energies a altres projectes de la vida. El desig de la maternitat no és l'únic que impulsa i dona sentit. També poden ser moltes i diverses les circumstàncies personals (familiars, relacionals, de parella, econòmiques, sentimentals, d'història de vida, de salut...) i es pot decidir que

no són les que serien idònies per portar un fill al món. I això pot ser una decisió responsable i conseqüent.

I si tothom fes com jo s'acabaria el món?

Pensant en global i en l'instint de supervivència com a espècie, no crec que a hores d'ara calgui i sigui imprescindible que totes les dones siguem mares.

Ets egoista?

Hi ha comentaris que encara escolto, com l'egoisme amb el qual es descriu les dones, homes o parelles que decideixen no tenir fills. Ara mateix, em sembla inversemblant pensar que quan algú pensa portar un fill al món no ho faci en primer lloc per ell mateix. En aquest punt tots els éssers humans actuem de la mateixa manera, intentant satisfer les necessitats i els desitjos propis.

I la solitud?

També sobre el perill de la solitud de les persones sense fills. Crec que la fórmula infalible per assegurar la companyia eterna encara no s'ha descobert. Es poden tenir fills i estar o no sol. Una actitud amorosa i oberta davant la vida i les persones que ens envolten és la millor garantia.

I, en tot cas, la por a la solitud no hauria de ser el motiu de més pes per fer créixer persones independents; els carreguem d'una gran responsabilitat abans que neixin.

Per què no definim la maternitat en un sentit molt més ampli, no només vinculada al fet de tenir un fill? D'aquesta manera podem donar cabuda a més dones que sentin que aquest és un desig important per a elles, però que no el volen o no el poden vehicular a través d'un embaràs.

Entenc un esperit maternal més obert; que es pot desenvolupar a través de les professions d'ajuda i de relacions amb persones, de la generositat, de la solidaritat amb altres que passen un mal moment, d'oferir un àpat als convidats, de l'acolliment d'infants de manera temporal, del lideratge d'un equip, de la creació d'un projecte... En el meu cas la professió d'acompanyament a persones és una tria conscient que ha estat nutritiva i fèrtil.

La decisió de ser mare o no és un dilema rellevant de la vida d'una dona, entre altres coses perquè té un temps limitat, sobretot en el cas de la maternitat biològica.

Sigui com sigui, finalment hem de decidir. Hem de posar les nostres cartes sobre la taula i apostar per la que creiem que serà la millor jugada amb el que tenim entre mans.

Escollir una opció i no una altra implica pèrdues i guanys. No hi ha opcions sempre bones o sempre dolentes, aquesta explicació tan simple de la realitat rarament es confirma en el pas de la vida. I quan ja hem escollit, hem de mirar endavant amb responsabilitat, assumint el que hem triat.

Aposto per la mirada oberta, per la construcció artesana i lliure de la identitat íntima de cada dona.

Una dona és fèrtil, plena i completa sigui quina sigui la seva elecció. ▢

Si miro uns anys enrere em veig amb el meu tricicle, a la casa on vivíem amb els meus avis maternals. Passadís amunt i avall amb la meva nina de color negre, mantenint una conversa amb el meu avi. Jo li deia, quan sigui gran aniré a buscar el meu fill a un país on els nens no tinguin pares.

Benvinguts fills

Text /

Marta Martí Huch

Tot i haver pogut ser mare biològica, em vaig decidir per l'adopció per a tenir els meus fills, en el que segurament és un dels camins més llargs cap a la maternitat. Després de moltes incerteses i lluita, les portes de casa meva es van obrir a aquests tres fills benvolguts.

Jo tenia vint-i-tres anys quan vam prendre, juntament amb el meu company, la decisió d'adoptar. Vaig contactar amb el consolat del Nepal a Barcelona i em van donar una cita, i amb el meu avi i la meva mare vam anar-hi. El primer pas era tenir el certificat d'idoneïtat de la Generalitat. Aquest va ser el primer dels mil periples pels quals vam haver de passar. Després de fer sis entrevistes decidirien si podríem ser pares o no. La resposta va ser positiva, érem aptes. Vam anar al consolat del Nepal per portar l'expedient complet amb el certificat d'idoneïtat. Un cop enviat al seu destí, mai vaig pensar que hauria de fer cinc viatges al Nepal per aconseguir portar el Kai. Quan entres en el món de l'adopció, a diferència de ser mare biològica, no controles els tempos de les coses. No és a les teves mans.

Passats cinc anys d'espera a les llistes del país, un bon dia em van trucar per dir que teníem un nen esperant-nos. Al Nepal coneixíem una parella de Girona que estava tenint problemes per a la signatura de l'expedient de l'adopció, la qual cosa va fer que decidíssim anar immediatament cap allà amb una barreja d'alegria infinita i de certa incertesa. Era a principis de desembre. L'arribada al país la recordo caòtica.

Kai primera part

L'endemà vam agafar un vol intern cap a Biratnagar i d'allà ens vam dirigir cap a l'orfenat.

En arribar a la porta de Purwanchal Anath Ashram, molts nens van venir a rebre'ns. Després de donar-nos la benvinguda i fer les presentacions, vam anar al jardí, i els vam explicar que semblava que hi havia problemes i pensàvem que de moment el més indicat era no veure la nena. Així i tot, al cap d'una estona vam veure una nena d'uns dotze anys amb un embolcall a les mans. Un cop davant nostre em va posar el Kai damunt les mans.

No podria resumir aquests segons en una paraula. Va ser una pluja d'emocions, incerteses i pors. Ho recordo com si fos ara.

Després de presentar el nostre expedient al govern civil de la província tocava esperar. Les notícies que ens anaven arribant no eren bones. Cada dia anàvem al Ministeri de l'Interior i tot eren excuses i ens donaven allargs. Després de tres setmanes érem al mateix lloc. A causa de la situació política, el nostre traductor ens va recomanar esperar a les pròximes eleccions del país, al mes de maig, perquè hi hauria canvis.

El dia de Nadal teníem el bitllet per tornar a casa. Els sentiments eren contradictoris, sentíem alegria i molta tristesa alhora. Tornàvem sense la nostra filla i sense saber quan podríem aconseguir-la. Va ser dur arribar amb les mans buides. Mesos després va morir el meu avi. Amb ell és amb qui més havia compartit el somni de l'adopció. Ara ja no podríem gaudir-lo més junts. Van ser un seguit de decepcions, una època dura. A la feina quan vaig tornar i explicar el que ens havia passat, no van actuar amb cap mena d'empatia i em van acomiadar.

Uns mesos més tard, el juny de l'any següent, junt amb l'Anna (la noia de Girona que també va tenir els mateixos problemes per adoptar) vam decidir marxar al Nepal sense data de tornada. Vam estar tres mesos juntes en una lluita diària per continuar i aconseguir l'adopció. Vam demanar audiència amb el primer ministre, vam parlar amb periodistes, etc. De nou sentíem patiment i incertesa cada dia. La nostra estada a Biratnagar amb els nens va ser llarga, però molt enriquidora. Cada dia els vèiem a l'orfenat, on passàvem els dies jugant amb el Kai i altres nens. Va ser aleshores vaig crear un lligam amb qui més tard seria la meva tercera filla, la Junu.

Altres cops, els tràmits de l'adopció no van ser possibles. No estaven en les millors condicions de salut ni les condicions del lloc eren les adients. Vam demanar una reunió amb alguns responsables de l'orfenat estatal per exposar la nostra situació, i es van comprometre a fer indagacions sobre el tema. La resposta va ser que en aquell moment la persona que signava les adopcions al Ministeri de l'Interior havia tingut unes desavinences amb altres pares adoptius i que no signaria cap més adopció. La decisió del responsable va ser agafar la carta amb l'ordre de signatura i estripar-la davant nostre, mentre deia que ell interpretava la llei a la seva manera. Davant aquesta situació, un funcionari ens va proposar d'adjudicar-nos un altre nen d'un altre orfenat.

Eric

La proposta va ser rebuda amb molta indecisió per part nostra, ho vam parlar amb les respectives parelles per telèfon a la nit. Va ser una decisió difícil i una barreja de sensacions estranyes. Finalment vam acceptar la seva proposta i van fer les adjudicacions. Recordo aquell moment, asseguda amb un munt de carpetes sobre la taula. Va agafar un expedient, el va obrir i el va girar cap a mi, i em va dir aquest és el Roppa, el teu fill. Llavors ens va acompanyar a la sala on eren els nadons i els nens fins a tres anys. Allà estava jugant l'Eric. El nen es va acostar, em va mirar i va riure. Al cap de pocs dies a l'Eric el vaig poder dur a l'apartament on m'havia traslladat després de dos mesos en un hotel. Així i tot anàvem cada dia a jugar amb els altres nens a l'orfenat, mentre esperàvem els papers definitius de l'adopció. Un dia, a la cuina, mentre feia el sopar, l'Eric per primer cop em va dir mare, i de forma premonitòria vaig sentir que aquell seria el meu primer fill. Finalment van arribar els papers. Deixàvem enrere lligams forts amb altres nens i pares, dins aquell orfenat. Moments que ara visc com a molt durs per la situació en què es trobaven aquells nens, per la barreja d'emocions, moltes d'elles tristes, i per aquella olor, la de la mateixa desesperança que acompanya aquests llocs. Després de tres mesos agafava el vol de tornada junt amb el meu fill. Tot i que encara pensava poder recuperar el Kai, el fill que no vaig poder adoptar

Kai segona part

Uns mesos més tard, seguíem en contacte amb el país per tirar endavant els papers que teníem pendents de l'expedient que no havien signat. L'octubre de l'any següent vaig viatjar al Nepal de nou per insistir en la signatura. Gràcies a l'ajut incondicional de la Mukta i diversos amics que tenien contactes, vam aconseguir audiència amb el governador civil de

la província on havien de signar. Després de tres setmanes assegurada al despatx, un dia em van cridar i em van atendre. Vaig exposar el nostre tema i em van demanar que marxés cap a casa, i que es comprometien a signar els nostres expedients. Vaig explicar-li el que pensava de la situació en la qual ens havíem vist immersos durant aquell temps. I en la injustícia que significava per als nens estar allà tres anys podent estar amb nosaltres. Finalment, me la vaig jugar i li vaig dir que pensés en el que estava fent. Perquè ell podia ser un d'aquests nens en la pròxima vida, si era orfe, i no seria just passar pel mateix. Per sort, la resposta va ser "marxi, i jo en uns dies signaré els expedients".

El meu tercer vol de tornada va ser diferent, portava bones notícies per a tots. Li podia explicar a l'Eric que aviat seríem un més a la família, que finalment tot tindria un desenllaç feliç i just.

El juliol de l'any següent el Nepal estava en toc de queda i els turistes no hi podien arribar per l'assassinat per part del príncep de bona part de la família reial. Davant d'aquesta situació quan van obrir les fronteres vaig decidir marxar i agafar el primer vol que es dirigia al país.

Aquest cop em vaig instal·lar a casa de la Mukta, i el mateix dia vam anar al ministeri. El primer que em van dir els mateixos funcionaris en arribar és que tenia amics molt importants al país i que havien lluitat amb nosaltres per posar fi a aquella situació. Gràcies a ells puc dir que el Kai ara és amb mi. Van ser unes grans persones i amics per a tota la vida, que per estimació i generositat van intercedir per nosaltres. Després de tres anys, van aconseguir que signessin els expedients. Ho recordo amb una gran satisfacció personal i de grup. Ho vam celebrar tots plegats. L'arribada la recordo molt alegre, cansada de vint-i-cinc hores de vols i esperes en aeroports. Però el moment que tinc gravat és l'abraçada de l'Eric amb el Kai, sobre el carro de les maletes de l'equipatge.

Junu

Un cop a casa tot va anar molt bé. Hi havia molt bona adaptació dels germans i tot rutllava com sempre havia volgut que fos la nostra família. Va ser al cap d'uns mesos i després de pensar-hi, o potser perquè no vaig tenir temps d'haver-ho fet abans, que vam decidir portar amb una tutela d'estudis la Junu, amb qui havia conviscut molt de temps durant la meua primera estada al Nepal. En aquest cas, però, no hauria d'anar al Nepal. Certs formalismes no eren necessaris i tampoc es tractava d'una adopció.

La Junu en aquells moments tenia catorze anys. Després de més d'un any de trucades i papers ho vam aconseguir. La Junu arribaria a casa sota la nostra tutela, que no ens feia pares d'ella. Més endavant, vam reclamar l'adopció legal, que va ser

denegada un primer cop. Vam fer el recurs i els tràmits per segon cop i llavors ens la van atorgar en adopció, just tres mesos abans que fes divuit anys i no pogués dur els nostres cognoms, una cosa que la feia patir molt.

Mare i àvia

Fer de mare de tres fills i treballar alhora amb un marit que viatjava tres setmanes al mes era tot un repte. El nostre dia a dia era molt intens, primer atenia les necessitats dels petits, que només es portaven sis mesos, i un cop acabava amb ells li tocava a la Junu. Deures, treballs de recerca, activitats extraescolars, colònies, metges, reunions a l'escola. Era un sense fi d'obligacions, a part de les laborals. I sense baixa de maternitat, ja que la llei no contempla que puguis adoptar una persona d'aquesta edat. Quan ara miro enrere no sé com ho vaig fer ni d'on vaig treure l'energia per aconseguir-ho. Els petits eren com una bessonada, i la Junu una adolescent vulnerable per les seves característiques particulars. Tot un repte que per a mi que va ser molt enriquidor i alhora dur.

Han estat uns anys intensos amb moltes emocions, vivències, experiència, lliçons de vida. Que han donat fruit a tres persones magnífiques que han viscut la vida que han triat. Han estat tres processos i experiències molt diferents, cadascun és un món. En alguns casos han aprofitat les oportunitats que la vida els ha posat davant i en altres ocasions no ho han sabut fer. Crec que he aconseguit crear un lligam mare/amiga, i saben que poden comptar amb mi. Això per a mi és molt important, ja que avui en dia soc qui soc perquè vaig tenir la sort de tenir una relació d'iguals amb els meus pares.

Cadascuna de les meves maternitats ha estat diferent, però l'educació i els valors que els he transmès són els mateixos. I cadascun d'ells els ha posat en pràctica com ha sabut i ha valorat, de manera diferent. Crec que en l'experiència de ser mare adoptiva la diferència a l'hora de criar un fill biològic o d'un adoptat són les mancances interiors que porten dins seu. A vegades les pots esmenar i d'altres no. Però sé que he fet tot el possible mil cops perquè siguin feliços. En el cas de la meua filla gran, les dificultats han estat moltes i diverses. Alguns cops hi he pogut incidir en positiu i obtenir l'objectiu, i en d'altres no ha estat possible. Però em quedo en què he fet tot i més per aconseguir-ho.

Per a mi ha estat molt important haver viscut al país d'origen molt temps, això ha fet que en moltes ocasions entengui les seves actituds. Per a mi el que és més important és que són tres persones úniques a qui he ajudat a créixer, i ells a mi.

I ara també puc dir que tinc un net fantàstic. ▣

Marta Martí Huch a casa seva on viu amb els seus fills Èric i Kai

Foto / Quim Pascual

UN CASCALL

PAPAVER SOMNIFERUM

Text /

Marga Farrús

PER SER BARDISSA BORDA

frase escoltada i apropiada (orgullosament)

Els dies del mes 6 i 7 del 2012

Olors pronunciades
fortament
entren als (meus) narius.

Olors mai sentides
ni abans, ni després.
Mai més.

Em tomben,
algunes.
M'inunda
el blanc;
nàusees.

Abundant,
i bona;
una marassa,
m'embolcalla.

Així de cop,
acarona
uns pits tensos
i un ventre ple.

I el meu jo,
s'hi abandona,
en aquell son únic.

Mai més.
Ni abans, ni després
mai més,
el mateixon
adormit.

Un dia, del mes 8 i del 2012

CAP de l'Eixample (Lleida)
dins la consulta. Una pregunta:
Algunes pèrdues de sang?

Seguidament, l'anunci:

Gestació no evolutiva

Tres paraules,
només tres paraules
ressonen.
Es multipliquen
són ecos
colpegen totes les parts
i per tots els porus
d'un cos,

el meu cos

que, un dia, va deixar de crear.

Ja està.
Així va ser.
Així és.
I res més.

Afegir, només:

He maternat,
durant un trimestre
i més.

Imatge de l'Isaac amb el seu fill, experimentant amb els sentits dins l'activitat 'Prohibit no tocar' en el projecte 'Infanteria' d'Olot.

←

Paternitat: l'altra cara del mirall

Text /

Isaac Uya

Pedagog i consultor sistèmic

Foto /

Cedida

La història del pare és diferent. Aquest relat pretén compartir reflexions fetes des de la vivència i perspectiva de qui un dia qualsevol es va convertir en pare, d'un adult que definitivament deixa anar el seu nen interior, abraçant i agraint tot el que ha sigut, per fer un pas vital sense marxa enrere.

El viatge comença en la intenció, en el moment que per primer cop et penses amb un fill/a i projectes aquest moviment intern cap a una possible realitat compartida amb la persona que estimes. He de dir que, com deu passar en la maternitat, hi ha molts trams d'aquest viatge que són solitaris, difícils i poc agraiats. Però entre que et penses per primer cop com a pare i l'instant que et fas conscient que ho ets pot passar temps. Un temps que gestiones emocionalment, mentre l'inconscient et va preparant per fer el salt a una nova pantalla que va més enllà de tu. La vida et regala moments tan deliciosos i vertiginosos com quan confirmes que esteu embarassats. Ho explico en plural, perquè malgrat que soc molt conscient que és la mare qui està embarassada i gesta el fill/a, la transformació és de tot el sistema familiar i hi ha canvis determinants a la vida de pare i mare, amb textures, formes i profunditats diferents, és clar, però que abraça i comprèn els dos progenitors.

La vivència de l'embaràs és emocionalment molt intensa. Transites un estat intern estrany, en el qual experimentes una sensació d'ingravedesa interior, com si permanentment estiguessis emocionat, alterat per un sisme desconegut i, a la vegada, la teva vida externa, quotidiana, pot seguir exigent, incansablement demandant de producció, professionalment i socialment. Mentrestant, a l'altra banda del mirall, la mare connecta amb la necessitat d'anar cap a dins, de baixar revolucions, d'estar cada cop més amb ella mateixa i sentint les múltiples sensacions somàtiques que freqüenten el seu cos. El contrast és brutal. Si segueixes treballant fins al moment del part, pots experimentar dos mons de velocitats, necessitats i profunditats diferents. Vius amb l'anhel d'estar més present a casa per poder percebre amb més claredat el que està succeint, d'acostar-te a la vivència de l'altra, amb la sensació de contemplar una preciosa crisàlide que es transforma per moments, internament i externament, expressant emoció i mostrant-se dicotòmica en les decisions, sensiblement vulnerable, i a la vegada, vestida d'una fortalesa difícilment comprensible per a un home. Però no sempre és possible estar present, malauradament, i surfegeges amb més o menys encert la crisi per aprendre a poc a poc on és el teu lloc i què et cal per arribar-hi, en un procés de diàleg permanent entre el teu interior i l'exterior.

Més enllà d'aquests contrastos, arribes al part amb l'emoció a flor de pell, sentint que s'acosta el moment en què la paternitat se't farà intensament conscient, i poses tots els teus sentits i capacitats al

servei d'aquest procés vital tan extremadament màgic com natural. Ho visc convençut que és un moment del viatge clau per haver après quin és el teu lloc i exercir-lo amb tota la sensibilitat i força que pots reunir. I sí, estant al costat de la mare atenent a tot allò que ella i la situació va requerint, sento que és un dels instants de fusió del sistema, on rau la importància d'estar present i amatent en tot allò que es necessiti, després de qualsevol esclatxa de narcisisme i entregat físicament, energèticament i espiritualment per acompanyar conscientment el moment present. Esdevé la transformació física del sistema. És l'esforç, el pas, l'arribada, l'acollida, el dolor i l'alegria, l'abisme i la corda de seguretat invisible, la debilitat feta fortalesa i la irrupció d'una confiança interna i expansiva amb la vida. I quan ja ha arribat el teu fill o filla, apareix l'estranyesa i un fort sentiment de protecció i tendresa, que a poc a poc s'anirà convertint en l'amor incondicional que arrela profundament el vincle pare-fill/a.

Mentre la mare viu en un estat fusionat amb el nadó, el pare sosté aquesta estructura, dona suport emocional, logístic, material, funcional, és el que surt al món. Progressivament, ajuda en el procés de separació de la fusió entre la mare i el fill o filla. Crec que és fonamental poder caminar aquest camí des de la comprensió del rol que jugues, acceptant no ser mirat ni tenir el focus, per tal de desenvolupar un paper vital en l'equilibri del procés de supervivència i creixement del sistema familiar. Elements com la mirada a l'altra i a un mateix, l'escolta activa, la presència i la determinació són essencials per construir els nous vincles de seguretat i confiança entre mare i pare, que ja no són qui eren i s'hauran de re-conèixer en aquest nou i meravellós estat, a banda i banda del mirall. ▢

”

...un fort sentiment de protecció i tendresa, que a poc a poc s'anirà convertint en l'amor incondicional que arrela profundament el vincle pare-fill/a.

“

Recordo aquell moment com colpidor, cru, dolorós però al mateix temps amb un sentiment d'orgull, de felicitat compartida, i d'una incertesa reptadora.

“Mare, he decidit que marxo”

La maternitat et diuen que és cuidar els fills i del seu entorn, però curiosament ningú t'ensenya com fer-ho, i una mica, ho acabem fent amb el “si l'encerto, l'endeveno”.

Em va tocar ser mare i pare alhora, vaig haver d'educar-vos a tu i al teu germà des de molts vessants, amb les mateixes incerteses, dubtes i de segur errades, de qualsevol mare i pare. Tota una dedicació i un acompanyament plenament conscient que aquest primer trajecte, tan decisiu i tan intens, que alhora dona ple sentit i finalitza allà on s'obren les portes d'aquell moment tan preuat per a tots nosaltres. La sensació per primer cop de sentir-nos lliures.

Quan ets mare, també entens què vol dir ser filla. Saps que sempre hi haurà aquest vincle biològic, al qual s'afegeix un altre lligam que resulta del tot invisible als ulls, i del qual em permeto no cercar cap altre mot que no sigui el de màgic. Cap altra cosa esdevé un amor indestructible, incondicional. Cap altra cosa esdevé una decisió profunda presa des d'una incertesa que no pots entendre i que menys encara saps com transitar. El significat de possessió perd tot sentit. “La meua filla, la teua filla, la nostra filla”, conceptes de vegades equívocs quan ens referim als fills. Més que quelcom meu, ets quelcom de mi... Allà on recau la meua responsabilitat, la meua cura i la meua vetlla.

Veus i ajudes a créixer un ésser des de tan a prop fins que a poc a poc comença a tenir quelcom d'aliè a tu mateixa. Quan t'adones que allò que senties teu, no ho havia estat mai. Res més enllà que la seva pròpia llibertat, que amb esforços entens que és allò primer que ja no et pertany.

El comiat

Ens vam acomiadar a l'aeroport, marxaves lluny. El moment fou dur, amb un nus constant a la gola durant aquells dies previs. Ho feies sola, però sent forta i valenta. Admirava la teua fermesa, i em colpia el cor alhora. Vaig sentir por... qui et protegiria, ara? Una trobada improvisada, demanar-te de fer un cafè, escoltar els teus nous projectes veient com se t'encenia la mirada, o simplement sentir l'escalf de la teua mà quan m'agafes ja no seria tan fàcil.

Mentre t'abraçava sentia del tot el teu enyor. “Els fills se salven sols”, em repetia com a consol, i alhora em sentia satisfeta de les eines que t'havia pogut donar. Em sentia orgullosa de l'ésser en què t'havies convertit.

Vas alçar el vol, i vaig sentir plenament allò de la síndrome del niu buit. Aquell niu que un dia prepares amb la il·lusió de l'arribada, de cop i volta és un espai on ara ja no hi ets, buit, silenciós, gairebé mancat d'ànima, i que ara passes a recordar amb nostàlgia. Apareixen davant teu tots els fantasmes, totes les pors, tots els sentiments de tristesa, buidor, solitud... Sentiments que no pots compartir amb ningú, i que a més, ningú pot entendre com els entens tu. I va ser allà on just vaig tornar a ser la filla que un dia va marxar de casa, i vaig connectar amb el dol de la mare, la meua mare, i tal vegada, també el del pare. Tot plegat és estrany, i t'adones que possiblement aquest sentiment tan genuí, tan pur, tan intens, forma part d'una memòria. Un aprenentatge més a la motxilla. La porta per sempre restarà oberta, podràs tornar tantes vegades com et calgui, i jo continuaré sent la teua acompanyant fins allà on vulguis, en el teu camí de vida. La separació física, els moments viscuts i els que encara viurem tot i que estiguem separades, m'ensenyen que hi ha un fil invisible que ens uneix, que va més enllà, que malgrat que no es pugui veure, el podem palpar.

Crec que totes venim d'un mateix úter. L'ara és allò que et toca viure, i el paper de mare no acaba mai i pren altres formes amb el temps. Mai acabes sent la mateixa mare, vivim etapes i cada etapa et porta nous aprenentatges. Ser mare, crec, és un acompanyament per a tota la vida.

Certament aquella paraula tan senzilla que vas triar per al nostre tatuatge és allò que defineix la vida al teu costat, i el pas del temps, moments.

La vida tria aquests moments, nosaltres tan sols els hem de viure.

Per tot plegat, gràcies, Alba. ▢

Text /

Mo Hernández

Foto /

Quim Pascual

'Moments', és la paraula que ens uneix a cada pas del nostre camí.

Vaig triar aquesta paraula perquè era la més senzilla per dir allò que volia. La seva senzillesa esdevé complexitat perquè defineix cada abraçada, cada confiança, cada somriure, cada plor... que hem viscut fins ara. Ens va marcar un moment de vida, i ens recorda ara amb aquest tatuatge, qui érem i qui som. Una empremta que el vincle mare i filla és nostre, només nostre. ▢

Alba Amat Hernández.

metamorfosi (d'una mare)

1 1 f. [LC] Canvi pel qual una cosa perd la seva forma natural per a prendre'n una altra.

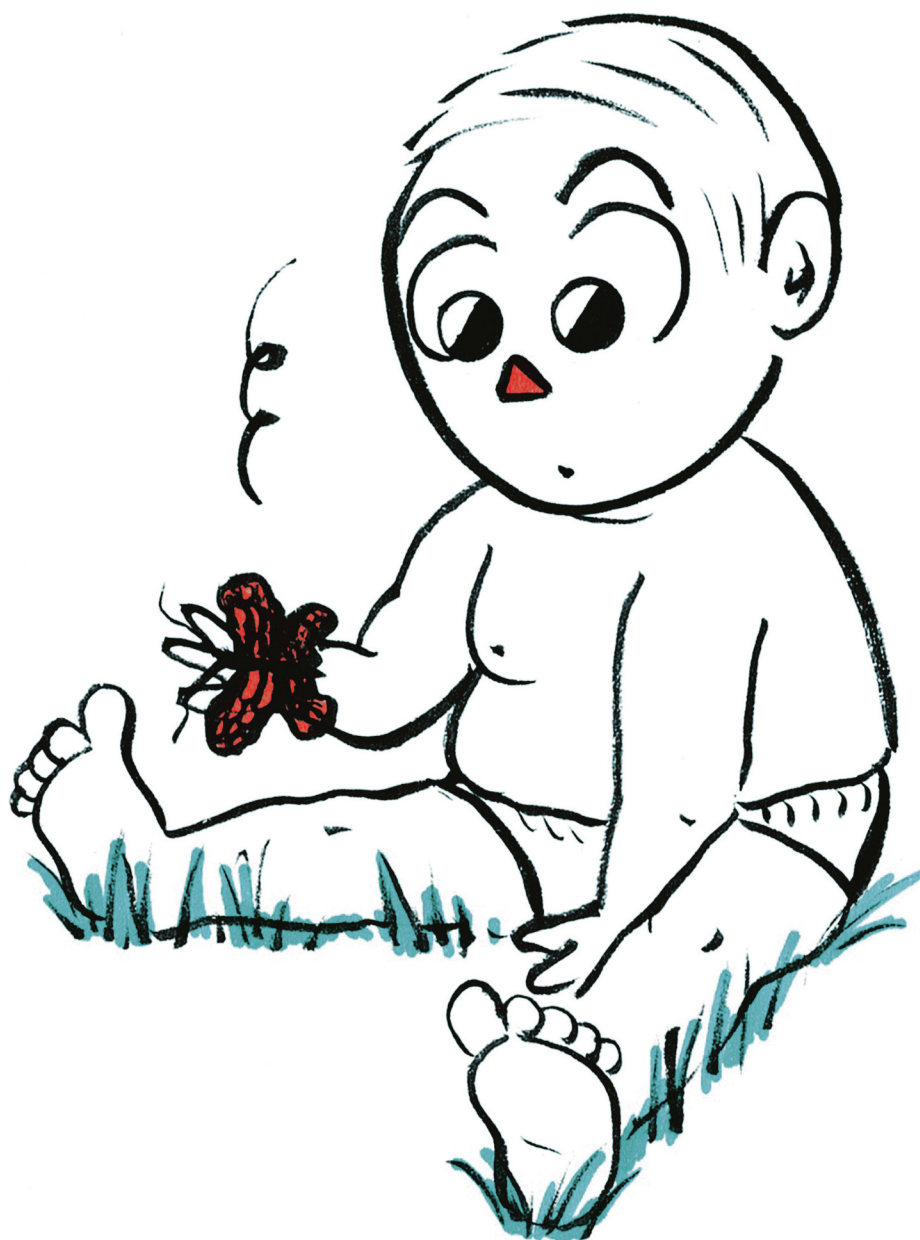
1 2 f. [LC] Forma resultant d'aquest canvi.

1 3 f. [LC] [ZOA] Canvi de forma, estructura, etc., que experimenta un animal en el seu desenvolupament postembrionari.

La metamorfosi del cuc o la larva en crisàlide, de la crisàlide en papallona.

2 f. [LC] Canvi complet d'una persona o cosa quant el seu caràcter, exterior, etc.

EL MÉS GRAN DEL MÓN

En els darrers anys el concepte de maternitat ha canviat molt; amb algunes excepcions, fins fa pocs anys, el gran objectiu que la societat donava a les dones era convertir-se en mares i cuidar la llar, el marit i els fills.

En els darrers anys tant la societat com la visió que es té de les dones ha donat un gir absolut: la maternitat no és una destinació indiscutible, sinó que és la concurrència d'un desig i d'una decisió personal. L'embaràs serà una etapa molt especial en la vida d'una dona ja que, durant nou mesos, mare i fill tindran una convivència especial i entrelligada.

La maternitat no és només l'embaràs i donar a llum, aquesta és, potser, la part més fàcil, sinó el que suposa acompanyar el fill al llarg de tota la seva vida, educar-lo, ensenyar-li valors... Però el desig no sempre va acompanyat de la realitat.

Entre la dècada dels cinquanta i fins a principis de la dècada dels setanta del segle passat el fet que el control de l'embaràs el portés un ginecòleg no era gens freqüent, ja que només s'hi recorria en cas que es presentessin problemes. La llevadora feia els controls i també assistia al part, que podia ser a l'hospital o bé a casa. De vegades el part a casa l'assistia una veïna avesada, sovint coneguda del poble d'origen de la mare o de les futures àvies, una "mujer de valor" que moltes en deien.

A Castellar, Maria Escalfet havia començat a exercir com a llevadora l'agost del

1923 i a causa de la seva dilatada experiència era un referent. Moltes famílies demanaven la seva assistència envers la filla o la nora quan estava en estat. La Maria assistia a les parteres a l'hospital de Castellar, que hi tenia tres o quatre habitacions destinades. Quan Angelina Carreras (a la imatge) va començar a exercir, la senyora Maria ja era gran. Tot i que al començament l'Angelina anava a les cases per veure com es trobava la futura mare, ben aviat les embarassades es concentraven a la seva consulta al seu domicili del carrer de les Bassetes.

Normalment, si no hi havia cap complicació, el part l'assistia la llevadora, tant aquí a l'hospital de Castellar o si era a Santa Fe, tot i que si es presentava alguna dificultat el metge era l'encarregat de seguir el part.

Un cop mare i fill tornaven, a casa la llevadora els feia un seguiment; de vegades era l'encarregada de fer el primer bany del nadó i el dia del bateig anava a casa dels joves pares per tal de vestir, pentinar i tenir cura de l'infant. Fins i tot, molts cops, era la llevadora qui portava en braços el nadó fins a l'església.

Ara i sempre la maternitat no serà només convertir-se en mare, no és només un moment, sinó que ser mare abastarà tota la vida d'una dona, sense tenir en compte l'edat dels seus fills. Si hi ha una cançó que defineix què és aquest sentiment escolteu "La mare" interpretada per Dyango; com bé diu la lletra de la cançó "et queda una mare, el més gran del món". ▢

Text /

Sílvia Sáiz

Foto /

Cedida

Concepte/edició/imatge. Carles Martínez Calveras, Quim Pascual, Èlia Guàrdia

Han col·laborat en ordre d'aparició. Júlia Campo, Christine Woodward, Georgina Santiveri, Laura Prats Iserna, Anita Gallardo, Roger Mussons, Júlia Mussons, Joana Manyalich Blasi, Conxita Lluna, Marta Martí Huch, Kai Yúfera, Èric Yúfera, Marga Farrús, Isaac Uyà Garsot, Marcel Uyà Manchado, Mo Hernández, Alba Amat Hernández, Beatriz Hernández i Sílvia Sáiz.

Correcció de català. Natàlia Cerezo / **Edició.** Ajuntament de Castellar del Vallès

